

THỰC TRẠNG GIẢNG DẠY KỸ THUẬT PHÒNG THỦ CHO SINH VIÊN CHUYÊN NGÀNH CẦU LÔNG KHÓA 52 TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM THỂ DỤC THỂ THAO HÀ NỘI

THE REALITY OF TEACHING DEFENSE TECHNIQUE FOR STUDENTS MAJORING IN BADMINTON OF COURSE 52 AT HANOI UNIVERSITY OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

ThS. Lại Triệu Minh

Trường Đại học Sư phạm Thể dục Thể thao Hà Nội

Tóm tắt: Sử dụng các phương pháp thường quy trong lĩnh vực thể dục thể thao, nghiên cứu đã đánh giá được thực trạng sử dụng các bài tập bổ trợ, kết quả học tập và thực trạng sử dụng kỹ thuật phòng thủ của sinh viên chuyên ngành Cầu lông khóa 52 trường Đại học Sư phạm Thể dục Thể thao Hà Nội. Kết quả cho thấy các bài tập bổ trợ kỹ thuật phòng thủ còn ít và chưa đa dạng. Từ đó kết quả học tập kỹ thuật phòng thủ của sinh viên chuyên ngành Cầu lông K52 của nhà trường còn chưa tốt và thiếu sự đồng đều trong học kỹ thuật phòng thủ giữa các sinh viên.

Từ khóa: Giảng dạy, kỹ thuật phòng thủ, thực trạng.

Abstract: Using conventional methods in sports, the study evaluated the current status of supplementary exercises, learning outcomes and the current status of defensive technique use of badminton students of the 52nd course of Hanoi University of Physical Education and Sports. The results showed that supplementary exercises on defensive techniques were few and not diverse. Therefore, the learning outcomes of defensive techniques of badminton students of the school were not good and there was a lack of uniformity in learning defensive techniques among students.

Keywords: Teaching, defensive techniques, reality.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Qua thực tiễn giảng dạy và huấn luyện cho các vận động viên (VĐV) Cầu lông cho thấy, để nâng cao thành tích trong thi đấu đòi hỏi phải có sự kết hợp tổng hợp các yếu tố như: Kỹ thuật, chiến thuật, trạng thái tâm lý, môi trường và phương tiện tập luyện với phát triển tố chất thể lực... Kỹ thuật phòng thủ dùng để đánh trả lại những đường cầu của đối phương, sử dụng kỹ thuật phòng thủ cần có sự chủ động, đa dạng và biến hóa.

Trong giảng dạy môn Cầu lông cho sinh viên chuyên ngành Cầu lông trường Đại học Sư phạm Thể dục Thể thao (TDTT) Hà Nội. Thực tiễn việc giảng dạy các kỹ thuật cơ bản, sinh viên đều nắm và thực hiện rất tốt, tuy nhiên trong giảng dạy kỹ thuật phòng thủ còn có

những hạn chế nhất định như: Chưa chỉ rõ được mục đích trong từng động tác của kỹ thuật trong phòng thủ, khả năng phối hợp với di chuyển nhằm phòng thủ cầu một cách bền bỉ, an toàn còn chưa cao, chưa tạo nên được sự chắc chắn trong những tình huống căng thẳng, đặc biệt khả năng xoay chuyển tình thế từ phòng thủ sang trung lập và phản công là chưa thật tốt, thực sự đúng thời điểm.

Thông qua tìm hiểu và đánh giá thực trạng công tác giảng dạy kỹ thuật phòng thủ cho sinh viên chuyên ngành Cầu lông, tuy các giảng viên rất cố gắng những vẫn có nhiều bất cập, bị hạn chế về điều kiện tập luyện, dụng cụ tập luyện, sử dụng các bài tập bổ trợ... Xuất phát từ những lý do trên, chúng tôi đã tiến hành nghiên cứu: “Đánh giá thực trạng công tác giảng dạy kỹ thuật phòng thủ của sinh viên chuyên ngành

Kết quả nghiên cứu về Giáo dục thể chất và Thể thao trường học

Cầu lông khóa 52 trường Đại học Sư phạm TĐTT Hà Nội”. Kết quả nghiên cứu sẽ xác định thực trạng việc sử dụng các bài tập hỗ trợ, thực trạng trình độ kỹ thuật phòng thủ của đối tượng nghiên cứu, từ đó là cơ sở để xây dựng và lựa chọn những bài tập và những phương pháp tập luyện phù hợp nhằm nâng cao hiệu quả công tác giảng dạy trong điều kiện thực tế hiện nay.

Các phương pháp nghiên cứu được sử dụng: Phương pháp đọc và phân tích tài liệu; phương pháp phỏng vấn; phương pháp quan sát sư phạm; phương pháp kiểm tra sư phạm; phương pháp thực nghiệm sư phạm; phương pháp toán đo lường thống kê.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

2.1. Thực trạng sử dụng các bài tập hỗ trợ trong giảng dạy kỹ thuật phòng thủ trên đối tượng nghiên cứu

Căn cứ vào chương trình, kế hoạch, tiến trình, giáo án giảng dạy môn học Cầu lông và phương pháp giảng dạy trong chương trình đào tạo cử nhân đại học. Nhóm nghiên cứu đã tiến hành quan sát thực tế các buổi lên lớp tập luyện và tiến hành đánh giá, phân tích giáo án giảng dạy với thực tế, đồng thời tiến hành phỏng vấn trực tiếp các giảng viên, sinh viên để tìm hiểu thực trạng việc sử dụng các bài tập hỗ trợ trong giảng dạy kỹ thuật phòng thủ cho sinh viên chuyên ngành Cầu lông học kỳ 5, năm học thứ 3 của sinh viên khóa K52. Kết quả được trình bày tại bảng 1.

Bảng 1. Thực trạng sử dụng các bài tập hỗ trợ trong giảng dạy kỹ thuật phòng thủ của đối tượng nghiên cứu

TT	Bài tập hỗ trợ sử dụng trong giảng dạy kỹ thuật phòng thủ	Số lượng bài tập sử dụng	Tỷ lệ %
1	Nhóm bài tập thể lực chuyên môn và không có cầu	06	42.8%
2	Nhóm bài tập có cầu đơn lẻ	03	21.4%
3	Nhóm bài tập có cầu phối hợp và chiến thuật	05	35.8%
Tổng		14	100%

- Bài tập hỗ trợ sử dụng trong giảng dạy kỹ thuật Cầu lông thuộc các nhóm bài tập như đã trình bày ở trên đã được hầu hết các giảng viên sử dụng trong quá trình giảng dạy cho sinh viên chuyên ngành Cầu lông ở các khóa học trong nhà trường.

- Các bài tập hỗ trợ ứng dụng trong giảng dạy kỹ thuật phòng thủ cho sinh viên chuyên ngành Cầu lông tại nhà trường còn ít (khoảng 14 bài tập/học kỳ). Đồng thời các bài tập được sử dụng trong giảng dạy kỹ thuật phòng thủ dù đã có cải tiến, có thay đổi nhưng sự phân bố chưa đều ở các nhóm bài tập và còn thiếu sự đa dạng phù hợp với thực tiễn giảng dạy cho từng khóa, từng nhóm sinh viên hiện nay.

Khi quan sát các lớp đại học K51 và K52 chuyên ngành Cầu lông trường Đại học Sư phạm TĐTT Hà Nội cho thấy, việc tổ chức dạy giảng dạy kỹ thuật phòng thủ cho khóa trên cùng một chương trình nội dung như nhau, số thời gian dành tập luyện kỹ thuật cho việc hình thành kỹ thuật là còn ít, vì vậy số lượng các bài tập hỗ trợ, việc sử dụng các phương tiện trong tập luyện chưa đa dạng.

Bên cạnh đó, việc tiếp thu, lĩnh hội kỹ thuật của sinh viên là không đồng đều, có những sinh viên tiếp thu chậm kỹ thuật động tác, có những bài tập chưa nắm vững được thì phải chuyển sang học động tác kỹ thuật khác nên việc thực hiện đúng, phong phú các bài tập hỗ trợ kỹ thuật phòng thủ còn nhiều hạn chế.

Kết quả nghiên cứu về Giáo dục thể chất và Thể thao trường học

Mặt khác phần lớn các giảng viên thường chỉ quan tâm tới việc giảng dạy kỹ thuật động tác cơ bản, chưa thực sự dành nhiều thời gian trang bị về nguyên lý kỹ thuật động tác phòng thủ thì ít quan tâm hơn. Điều này phần nào cũng ảnh hưởng tới quá trình tập luyện sau này, cũng như ảnh hưởng tới giai đoạn tự hoàn thiện kỹ thuật động tác phòng thủ.

2.2. Thực trạng về kết quả học tập thực hành kỹ thuật phòng thủ của sinh viên K52

Bảng 2. Kết quả đánh giá kỹ thuật phòng thủ của sinh viên chuyên ngành Cầu lông các khóa K51 và K52

TT	Khóa	Giới tính	Kết quả đánh giá thực hiện kỹ thuật						Điểm đạt (điểm)
			A		B		C		
			N	Tỷ lệ %	n	Tỷ lệ %	N	Tỷ lệ %	
1	K51	Nam (n = 16)	3	23.08	6	46.15	4	30.77	7.01
		Nữ (n = 5)	1	20.00	1	20.00	3	60.00	7.25
2	K52 (02 kỳ đầu)	Nam (n = 16)	2	12.50	11	68.75	3	18.75	7.40
		Nữ (n = 2)	0	0	1	50.00	1	50.00	7.30

Từ kết quả thi được ở bảng 2 cho thấy:

- Kết quả thực hiện kỹ thuật phòng thủ của sinh viên các lớp K51 và K52 còn hạn chế, chưa thực sự tốt. Trình độ sinh viên đạt kỹ thuật loại A chiếm tỷ lệ thấp (từ 12.50% đến 23.08%), trình độ kỹ thuật đạt loại B và C chiếm tỷ lệ khá cao so với loại A (từ 20.00% đến 68.75% đối với loại B; từ 18.57% đến 60.00% đối với loại C). Từ thực trạng nêu trên việc nghiên cứu lựa chọn các bài tập bổ trợ chuyên môn trong giảng dạy nhằm nâng cao hiệu quả kỹ thuật phòng thủ cho đối tượng nghiên cứu là nhiệm vụ rất quan trọng và cần thiết.

2.3. Thực trạng kỹ thuật phòng thủ của sinh viên chuyên ngành Cầu lông K52 Trường Đại học Sư Phạm TĐTT Hà Nội.

2.3.1. Xây dựng tiêu chuẩn đánh giá kỹ thuật phòng thủ cho đối tượng nghiên cứu

Thông qua kết quả nghiên cứu đã được công bố, nghiên cứu đã lựa chọn được 05 tiêu

chuyên ngành Cầu lông trường Đại học Sư phạm TĐTT Hà Nội

Để giải quyết vấn đề này, đề tài tiến hành khảo sát và đánh giá ảnh hưởng với kết quả học tập với thành tích và kết quả đánh giá về kỹ thuật phòng thủ đối với sinh viên chuyên ngành Cầu lông khoá Đại học K51 và K52. Kết quả khảo sát được như trình bày ở bảng 2.

chỉ đánh giá kỹ thuật phòng thủ cho đối tượng nghiên cứu. Chúng tôi tiến hành phân loại từng chỉ tiêu đánh giá kỹ thuật phòng thủ cho đối tượng nghiên cứu thành 05 mức theo quy tắc 2 xích ma: Tốt, khá, trung bình, yếu, kém như sau:

- Tốt: $> \bar{x} + 2\sigma$
- Khá: Từ $\bar{x} + 1\sigma$ đến $\bar{x} + 2\sigma$
- Trung bình: Từ $\bar{x} - 1\sigma$ đến $\bar{x} + 1\sigma$
- Yếu: Từ $\bar{x} - 1\sigma$ đến $\bar{x} - 2\sigma$
- Kém: $< \bar{x} - 2\sigma$

Đối với các chỉ số tính bằng thời gian thi phân loại theo cách ngược lại, trong đó $< \bar{x} - 2\sigma$ là tốt và $> \bar{x} + 2\sigma$ là kém.

Kết quả tính toán được trình bày thành bảng tiêu chuẩn đánh giá tổng hợp trong đánh giá kỹ thuật phòng thủ của đối tượng nghiên cứu theo từng tiêu chuẩn kiểm tra được thể hiện ở bảng 3.

Bảng 3. Bảng phân loại kỹ thuật phòng thủ của đối tượng nghiên cứu

TT	Test	Phân loại				
		Kém	Yếu	Trung bình	Khá	Giỏi
1	Di chuyển ngang sân đơn 40 lần (s)	> 76	73-76	67-72	61-66	< 60
2	Di chuyển 4 góc nửa sân trên đánh cầu mô phỏng 5 lần (s).	> 56	53-56	48-52	42-47	< 41
3	Đánh cầu vào tường 1 phút (lần)	< 83	83-94	95-105	106-118	> 117
4	Di chuyển hát cầu vào ô cuối sân 10 quả (quả).	< 3	3-4	5-6	7 - 8	> 8
5	Giao cầu thuận tay cao sâu lùi phòng thủ 10 quả (quả).	< 3	3-4	5-6	7-8	> 8

Qua bảng 3 cho thấy: Trong 05 test được đánh giá ở 5 mức giỏi, khá trung bình, yếu, kém, mỗi một test có khoảng xác định rất thuận tiện cho việc đánh giá riêng cho từng test đánh giá kỹ thuật phòng thủ cho đối tượng nghiên cứu. Giảng viên, huấn luyện viên, khi tiến hành lập test nếu cần biết từng chỉ tiêu sinh viên đó được xếp loại nào thì thực hiện tra bảng theo quy trình sau:

- Xác định chỉ tiêu (test) cần tra cứu đánh giá.
- Tiến hành lập test và căn cứ vào bảng phân loại tương ứng theo đối tượng để tiến hành phân loại trình độ theo từng chỉ tiêu.

Bảng 4. Thang điểm đánh giá kỹ thuật phòng thủ cho đối tượng nghiên cứu

TT	Test	Thang điểm									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Di chuyển ngang sân đơn 40 lần (s).	82.0	79.0	76.0	73.0	70.0	67.0	64.0	61.0	58.0	55.0
2	Di chuyển 4 góc nửa sân trên đánh cầu mô phỏng 5 lần (s).	56.0	54.0	52.0	50.0	48.0	46.0	44.0	42.0	40.0	38.0
3	Đánh cầu vào tường 1 phút (lần)	73.0	79.0	84.0	90.0	95.0	101	106	110	118	122
4	Di chuyển hát cầu vào ô cuối sân 10 quả (quả).	1.0	2.0	3.0	4.0	5.0	6.0	7.0	8.0	9.0	10.0
5	Giao cầu thuận tay cao sâu lùi phòng thủ 10 quả (quả).	1.0	2.0	3.0	4.0	5.0	6.0	7.0	8.0	9.0	10.0

Qua bảng 4 cho thấy: Thông qua các test đánh giá về kỹ thuật phòng thủ của sinh viên chuyên ngành Cầu lông K52, đều có điểm đánh

2.3.2. Xây dựng bảng điểm phân loại kỹ thuật phòng thủ cho đối tượng nghiên cứu.

Phân loại các chỉ tiêu đánh giá cho phép đánh giá từng chỉ tiêu cụ thể, tuy nhiên mỗi chỉ tiêu lại có đơn vị đo lường khác nhau, do đó để đánh giá tổng hợp kỹ thuật phòng thủ của sinh viên chuyên ngành Cầu lông K52 thì chưa đảm bảo chính xác. Vì vậy sử dụng công thức tính điểm theo thang độ C nhằm quy tất cả các đơn vị đo lường khác nhau ra điểm. Kết quả tính toán được trình bày ở bảng 4.

giá cụ thể theo thang điểm 10. Thông qua bảng điểm này giảng viên nhanh chóng đánh giá được kỹ thuật phòng thủ của từng sinh viên, ở

Kết quả nghiên cứu về Giáo dục thể chất và Thể thao trường học

từng nội dung, từng test. Khi sử dụng các thang điểm đánh giá, điểm của từng chỉ tiêu được xác định theo cách tính tiệm cận trên hoặc tiệm cận dưới (kết quả kiểm tra gần với giá trị tương ứng của điểm nào thì nhận điểm đó). Để đánh giá

nhau và chính xác kỹ thuật phòng thủ của đối tượng nghiên cứu, đề tài tiến hành xây dựng bảng điểm tổng hợp. Kết quả được trình bày ở bảng 5.

Bảng 5. Bảng tổng hợp đánh giá thuật phòng thủ cho đối tượng nghiên cứu

TT	Phân loại	Mức điểm
1	Giỏi	> 45
2	Khá	35 – 45
3	Trung bình	25 – 34
4	Yếu	15 – 24
5	Kém	< 15

Qua bảng 5 cho thấy: Kết quả của các test sau khi được tiến hành kiểm tra, đánh giá so với tiêu chuẩn và bảng điểm từ đó được đánh giá thông qua bảng điểm tổng hợp và nhanh chóng xác định được trình độ kỹ thuật phòng thủ của sinh viên chuyên ngành Cầu lông K52 Trường Đại học Sư Phạm TĐTT Hà Nội.

2.3.3. Thực trạng kỹ thuật phòng thủ của đối tượng nghiên cứu.

Để tìm hiểu rõ thực trạng kỹ thuật phòng thủ của đối tượng nghiên cứu, đề tài tiến hành kiểm tra xếp loại kỹ thuật phòng thủ cho 16 nam sinh viên chuyên ngành Cầu lông K52 Trường Đại học Sư Phạm TĐTT Hà Nội, kết quả được trình bày tại bảng 6.

Bảng 6. Thực trạng kỹ thuật phòng thủ của đối tượng nghiên cứu (n=16)

TT	Test	Kết quả kiểm tra ($\bar{x} \pm \delta$)	C_v (%)
1	Di chuyển ngang sân đơn 40 lần (s).	66.65±5.58	10.23
2	Di chuyển 4 góc nửa sân trên đánh cầu mô phỏng 5 lần (s).	47.93±3.92	10.19
3	Đánh cầu vào tường 1 phút (lần)	95.51±11.61	10.62
4	Di chuyển hát cầu vào ô cuối sân 10 quả (quả).	5.88±0.81	10.35
5	Giao cầu thuận tay cao sâu lùi phòng thủ 10 quả (quả).	5.19±0.85	10.58

Kết quả bảng 6 cho thấy, kỹ thuật phòng thủ của sinh viên chuyên ngành Cầu lông K52 Trường Đại học Sư Phạm TĐTT Hà Nội, thông qua các test đánh giá là chưa đồng đều, thể hiện ở hệ số biến sai (C_v) của kết quả kiểm tra đều

lớn hơn 10%. Sau khi có kết quả kiểm tra, đối chiếu với tiêu chuẩn đánh giá tổng hợp, đề tài xác định được thực trạng kỹ thuật phòng thủ của đối tượng nghiên cứu, kết quả được trình bày tại bảng 7.

Bảng 7. Thực trạng kết quả xếp loại kỹ thuật phòng thủ của sinh viên chuyên ngành Cầu lông K52 Trường đại học Sư Phạm TDTT Hà Nội (n=16)

TT	Xếp loại	Kết quả	
		m_i	Tỷ lệ %
1	Tốt	2	12.50%
2	Khá	3	18.75%
3	Trung bình	8	50.00%
4	Yếu	2	12.50%
5	Kém	1	6.25%

Qua kết quả ở bảng 7 cho thấy, tỷ lệ xếp loại kỹ thuật phòng thủ cho đối tượng nghiên cứu ở mức tốt và khá là không cao cụ thể: Loại tốt chiếm 12.25%; loại khá chiếm 18.75%; trong khi đó loại trung bình là chủ yếu loại chiếm 50.0%; loại yếu kém chiếm 12.50%; loại kém chiếm 6.25%.

3. KẾT LUẬN

Nghiên cứu đã đánh giá được thực tế công tác giảng dạy kỹ thuật phòng thủ đối với sinh viên chuyên ngành Cầu lông K52 trường Đại học Sư phạm TDTT Hà Nội với các yếu tố sau:

Việc sử dụng các bài tập hỗ trợ trong giảng dạy kỹ thuật phòng thủ cho sinh viên chuyên ngành Cầu lông Trường Đại học Sư phạm TDTT Hà Nội đã có nhiều tiến bộ và

phong phú, nhưng sự phân bố các bài tập hỗ trợ riêng lẻ chưa đều ở các nhóm, động tác kỹ thuật phòng thủ và còn thiếu sự đa dạng phù hợp với thực tiễn.

Thực trạng đó còn ảnh hưởng tới kết quả học tập kỹ thuật phòng thủ cho sinh viên chuyên ngành Cầu lông K52 Trường ĐHSPTDTT Hà Nội còn chưa thực sự tốt.

Nghiên cứu đã đánh giá được thực trạng trình độ tập luyện kỹ thuật phòng thủ của sinh viên chuyên ngành Cầu lông K52 Trường Đại học Sư phạm TDTT Hà Nội thông qua: Bảng phân loại, thang điểm giá đánh cùng bảng tổng hợp đánh giá. Kết quả còn chưa tốt và sự thiếu đồng đều giữa các sinh viên K52 chuyên ngành Cầu lông.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Hương Xuân Nguyên (2023), *Giáo trình Cầu lông*, NXB TDTT, Hà Nội.
2. Gunalan D.P (2001), “Tài liệu hướng dẫn huấn luyện viên Cầu lông 2001” [J], *Bài giảng lớp bồi dưỡng HLV Cầu lông*. Trung tâm HLTTQG3 - Đà Nẵng, Tài liệu tiếng Anh
3. Liên đoàn Cầu lông Việt Nam (2018), *Tài liệu lớp huấn luyện viên cấp 1*, biên dịch theo tài liệu Badminton Coach Education Level 1 - BWF.
4. Nguyễn Toán, Phạm Danh Tôn (2000), *Lý luận và phương pháp thể dục thể thao*, NXB TDTT, Hà Nội.
5. Nguyễn Đức Văn (2001), *Phương pháp thống kê trong thể dục thể thao*, NXB TDTT, Hà Nội.
6. 邱勇.对羽毛球基本技术和体能训练的探讨[J].贵州体育科技, 2003.71(2): 29 - 31.

Nguồn bài báo: Lại Triệu Minh (2024), Bài báo được trích từ đề tài cơ sở “Nghiên cứu lựa chọn bài tập hỗ trợ nâng cao kỹ thuật phòng thủ cho sinh viên chuyên ngành Cầu lông khóa 52 trường ĐHSPTDTT Hà Nội” của tác giả, đã được hội đồng khoa học Trường Đại học Sư phạm TDTT Hà Nội thông qua.

Ngày nhận bài: 25/3/2025; Ngày đánh giá: 20/4/2025; Ngày duyệt đăng: 15/5/2025.